

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Præstantia Gratiae Dei & Felicitate Hominis eâ donati Considerationes XXXVII.

Lamparter, Heinrich

Monachii, 1657

XXI. Gratiam comitari septem dona Spiritûs Sancti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46645)

præstare dixerunt. Vt iusto pudore suffundamur nos, qui nobiliores, ac diuinitus infusas, virtutes non æquis momentis pensamus. Conferunt autem illæ quoque tandem facilitatem, & iucunditatem agendi: cumulantur diuinis auxilijs, fauoribus, gaudijs; vt omnis prorsus excusatio pigritiæ nostræ sublata sit.

CONSIDERATIO XXI.

*Gratiam comitari septem dona
Spiritus Sancti.*

I. **R** Equiescet super eum Spiritus Domini. spiritus sapientiæ & intellectus. Isa. 11. Sicut ab anima diuersæ facultates, aliæ alijs nobiliores, ac subordinatæ, promanant; quibus cognoscit, appetit, efficit, quæ ad sui conseruationem, & felicitatem pertinent: ita ex anima animæ, quæ Gratia est, oriuntur non modò supernaturales virtutes; sed etiam alia septem dona, quæ peculiariter tribuuntur Spiritui

tui

CONSIDERATIO XXI. 159

tui Sancto, quòd instituta sint, vt eius operationi in anima præcipuè seruiant. Sunt autem tam excellentia, vt Isaias, ad commendandam Sanctitatem Redemptoris, ea commemoranda putauerit, quasi præcipua quædam ornamenta ipsius. Et verò si considerabimus, quæ de vno sapientiæ dono dicuntur à Iob c. 28. facile intelligemus, quod de omnium septem præstantia sit ferendum iudicium. *Nescit homo pretium eius. inquit. Non adequabitur ei aurum, vel vitrum crystallinum. Excelsa & eminentia non memorabuntur comparatione eius. Trahitur autem sapientia de occultis. Non adequabitur ei topazius de Ethiopia, nec unctura mundissima componetur.* His non sunt inferiora, quæ Ecclesiastici c. 1. describuntur Timoris Dei elogia. *Timor Domini gloria, & gloriatio & lætitia, & corona exultationis. &c.* Tantopere autem placent hæc dona Deo, vt in figura candelabri aurei, cum septem lucernis, ea voluerit in sanctuario suo semper habere ob oculos. *Exod. 25.*

Nec

Nec illud est abs re, quod scribunt aliqui Doctores, vasa, quibus lampades immittebantur, habuisse formam auriculæ; vt magis exprimeretur eorum donorum officium, quòd destinata sint excipiendis diuinis illustrationibus. Nam vt homo communibus prudentiæ Christianæ regulis feratur in opera laudabilia, sufficit ei facultas, quam ab infusis virtutibus habet. Sed vt, instigante Deo, maiora quædam suscipiat, ultra communis prudentiæ fines, Spiritûs Sancti donis iuuatur; tanto vtique præstantioribus, quanto diuiniora sunt, quæ operatur per illa. Ita Phinees, zelo Dei commotus, impuros arrepto pugione peremit: ita Sampson, concussis columnis theatri, sua morte vltus est iniurias populi Dei: ita innumeri pro Christi nomine sese obtulerunt supplicijs, abdicauerunt rebus humanis; admirandos inuenerunt, homines ad Deum reducendi, vel carnem, diabolum & mundum debellandi modos, non tam humano consilio, quàm heroico,

roico, & planè diuino spiritu moti actique. Qualia cum non adeò rara sint, & infrequentia, conueniens erat, vt Gratiam semper concitarentur eiusmodi dona, per quæ Spiritu Dei agi possent filij Dei, res tanta conditione dignas gesturi. O admirabilem ergo naturam Gratia, quæ tam diuinos exigit comites!

II. *Qui sunt isti, qui vt nubes volant, & quasi columba ad fenestras suas? Isa. 60.* Quando, gratia excitante, veluti sponte sua operantur iusti per virtutes infusas, tum sanè supra terram se efferrunt, volantque, sed sicut columba, non altius ferè eniti solita, quàm ad suas fenestras. At vbi cœperint impelli maiore vi Spiritûs, tum instar nubium cogitatione euehantur in cœlum, abundant eloquio, tremendis coruscant operibus. *Vbi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur animalia mystica, Ezech. 1.* Quia, vt S. Macharius ait *hom. 1.* currum gloriæ Dei vehentes anima sancta aguntur, & diriguntur à Christi Spiritu, ducente quò
volus-

voluerit, & quando voluerit. Atque hic est 1. horum donorum vsus, haud sanè ignobilis, quòd per ea Deus triumphans, quacunque vult, inferat gloriam suam, insigniora quædam opera edendo per homines iustos, in patientia laborum, victoria difficultatum, benignitate eximiâ, perspicacia singulari, quæ per quatuor animalium facies, & lineamenta in Cherubinorum vultu apparentia, symbolicè denotata fuerunt. 2. Donis perficiuntur virtutes: nam ex ijs, quæ ad cognitionem pertinent, magna fit accessio ad prudentiam, vt quasi diuina euadat. Reliquis augentur eæ virtutes, quæ vel proximum spectant, vel in appetendo ac prosequendo bono versantur: vnde actiones earum longè præstantiores fiunt. Nam sicut opus ab vna tantùm virtute profectum, vt à iustitia, zelo, non satis gratum est, nisi temperetur simul aliarum influxu, vt mansuetudinis, modestiæ: ita sine affluxu donorum fit opus minùs præclarum. Igitur & in seipsis, &

CONSIDERATIO XXI. 163

& in suis actionibus à donis perficiuntur virtutes. 3. Nec illud est contemnendum, quod eis tribuit S. Gregorius 1. *moral.* 26. mentem per dona roborari contra tentationes; quæ scilicet per solas virtutes non facile superarentur. Inuadit enim palatum animæ nonnunquam ea fatuitas & nausea, quæ non sine peculiari Sapientiæ gustu tollenda sit: ea caligo rebus diuinis offunditur, quæ sine maiore acie Intellectûs, afflati à Spiritu Sancto, penetrari possit: ea rebus creatis affingitur species & pulchritudo, quæ vt emendetur, Scientia planè altiore sit opus: actionem ea præcipitantia rapit, aut perplexitas impedit, quæ Consilio diuiniore indigeat: talia etiam animæ pericula terrent, talis zelus & austeritas corripit, talis animositas effert, vt absque diuinitus addita Fortitudine, Pietate, Timoréque Dei nemo victor euadat.

4. Sed præter tentationes, in quibus est magis anceps peccandi periculum, occurrunt etiam alia impedimenta absoluta

luta

Virtutis sanctitatis non pauca, quæ Diony-
 sius Carth. *tract. 1. de donis a. 10.* è S. Bo-
 nauenturæ doctrina, refert in septem
 vitia capitalia, quibus opponuntur ea-
 dem dona, dum contra reliquias illo-
 rum animum promptum, & expedi-
 tum faciunt ad vsum virtutum, à quo
 homines, etiam prouectæ virtutis, ro-
 tardabat non quidem affectus peccati,
 nec sæuior extrinsecus obiecta tenta-
 tio, sed aliquid tamen, quod cum pe-
 nitus inspicitur, si non ipsa superbia,
 inuidia, cupiditas, ira, acedia, gula aut
 luxuria; saltem eorum fumus & fuligo
 quædam est, nondum satis deterfa.
 Hinc seruitia Dei minùs, quàm pos-
 sent, ardentia; nec tam sincera, tam in-
 tegralia, tam crebra, tam probata, tam
 denique dulcia fiunt, etiam ab homini-
 bus vulgum virtute non parùm trans-
 gressis; nisi donorum vsum accedens
 pellat teporem, resecat quæstum, ex-
 ceptiones elidat, arripiat occasiones,
 laborantes confirmet, saporem asper-
 gat. 5. E quibus etiam alius donorum
 fructus,

fructus
 tus
 ita
 gen
 per
 nor
 Dec
 Cor
 cum
 fun
 taru
 aur
 mu
 mu
 lis
 fun
 rem
 cie
 reu
 in e
 clar
 Spi
 etia
 tra

CONSIDERATIO XXI. 185.

fructus, ab eodem Dionysio non celatus, existit, ut Spiritus Sanctus mentes ita institutas, velut aquila pullos verè generosos, ad lucem Solis intuendam, per ea præparet contemplationi diuinorum, intimæque familiaritati cum Deo: qua quid potest esse optatius? Confirmat hoc Apostolus 1. Cor. 2. vbi, cum dixisset, neminem scire, quæ Dei sunt, nisi Spiritum Dei, qui omnia scrutatur, etiam profunda Dei, addit; Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum, qui ex Deo est; ut sciamus, quæ à Deo donata sunt nobis. Animalis autem homo non percipit ea, quæ sunt Spiritus Dei. Et 2. Cor. 3. Ubi autem Spiritus Domini, ibi libertas prospiciendi, sine velamine. Nos verò omnes reuelata facie gloriam Domini speculantes, à eandem imaginem transformamur, à claritate in claritatem, tanquam à Domini Spiritu.

6. His verbis Apostoli insinuatur etiam alius effectus donorum, quem tradiderunt nonnulli Doctores apud

S. Tho.

S. Thomam 1. 2. q. 68. a. 1. quòd perfectiùs nos Christo conforment. Hinc est, quod toties prædicat Apostolus, quos Deus *prædestinavit conformes fieri imaginis Filij sui, Rom. 8.* His datum esse Spiritum Christi; nimirum vt cum uiuant eodem spiritu, hoc ipso illi similiore euadant. Nullus enim filius ita refert parentem, quàm qui simillimos ei spiritus habet. Nam ab his conformatio oris, ac totus corporis, animi, propensionum, cogitationum, motuumque character existit. Cùm igitur Unigenitus mirificè placeat Patri æterno, propter hunc septemplicem Spiritum, vt etiam gloriatur de illo; *Ecce puer meus; posui super eum Spiritum meum; noluit fratres eius hoc tanto ornamento carere.*

7. Postremò à donis proueniunt illi actus heroici, qui vocantur Beatitudines: quòd per eos futuræ beatitudinis non modò pignus, ac certa promissio obtineatur; sed etiam præsens quidam gustus atque promulsis: de quo infra sermo

CONSIDERATIO XXI. 167

sermo recurret. Quis non admiretur hanc vim Spiritus Sancti, quam per hæc Dona in anima sibi grata exercet; dum quasi totidem manibus, eam ad absolutam perfectionem, & merita infinita perducit? Æstimemus proinde hæc diuina Dona, vt par est, & eisdem vtamur assiduè; cum sint in nostra potestate, sicut alij habitus, quibus vtimur, quando volumus.

III. *Nolite contristare Spiritum Dei.*
Ephes. 4. Sicut enim gaudet Spiritus S. salutis nostræ, non sibi, qui non indiget lætitiis; ita è contrario, si obediētes ei non fuerimus, contristatur, quia non habet profectum in nobis, inquit S. Ambrosius. Et profectò conuenit, vt tantis Dei donis vtamur ad lucrum vberius, & audiamus attentè, quid Spiritus postulet à nobis; ne fortè doleat, se nihil in nobis proficere, & contristatus abscedendi causam accipiat. Consideret suam felicitatem, qui surgit à confessione peccatorum, recēns acceptus in Gratiā. Videat, quantis adminiculis

lis

lis ad vitam sanctè instituendam donatus; quantis viribus, quàm robustis lacertis instructus abeat à Sacerdote. Caueat, ne intra paucos dies iterum peccando, ijs omnibus priuet, ac trun-
cet seipsum: quasi si quis nobilissimo pictori, aut statuario, manum abscindat, præstantissimorum operum effec-
tricem. Quomodo non iustâ irâ, doloréque in eum vniuersi concitabun-
tur? Attendat, quid sibi velit apparatus ille Virtutum ac Donorum, tam copiosus ac præstans. Non vilia, non exigua certè; sed paria tantis impensis, ac proportionata: vt qui illo instructus est, iam longè se alium exhibeat, quàm cum esset cloaca diaboli. Moderetur suos appetitus, vitet profana, despiciat absurda; cogitet honesta, gerat sibi Deoque decora; totum se ostendat conuersum in alium hominem, in socium Angelorum, in filium Altissimi: vt eius profectu continuo gaudeat Spiritus Sanctus.

CON-